

TYT

TÜRKÇE SORU BANKASI

Değerli Arkadaşlar,

Yıllardır iyi bir gelecek hayaliyle eğitim ve öğrenim görüyorsunuz. Dersler, kitaplar ve sınavlardan kendinizi yorgun hissettiğiniz zamanlar oldu.

ÜNİVERSİTELİ olmanın eşiğine geldiğiniz bu dönemde onlarca ders kaynağı içerisinde size hitap edebilecek, eğitiminize katkıda bulunacak, kolay ve kalıcı öğrenmenizi sağlayacak “doğru” kitaplara ihtiyaç duydunuz.

*İşte biz, **Yayın Kurulu** olarak ihtiyacınızı karşılamak için kolları sıvadık ve gireceğiniz tüm sınavlarda başarılı olmanızı kolaylaştıracak, sizlere öğretmen olabilecek “**FAZ Soru Bankası Serisi**”ni hazırladık. Kitaptaki soruların **video çözümleriyle** tam bir öğrenme sağlamanıza katkıda bulunmak istedik.*

Hepinize hayat boyu başarılar dileriz.

İçindekiler

Uzman Desteği	4 - 5
FAZ - 01 Sözcükte Anlam Özellikleri	6 - 9
FAZ - 02 Sözcükte Anlam İlişkileri	10 - 13
FAZ - 03 Sözcükte Anlam Olayları	14 - 19
FAZ - 04 Sözcük Anlamı - Söz Yorumu	20 - 27
Karma Yeni Konsept	28 - 31
Uzman Desteği	32 - 33
FAZ - 05 Cümlede Kavramlar - I	34 - 39
FAZ - 06 Cümlede Kavramlar - II	40 - 43
FAZ - 07 Cümle Yorumu	44 - 51
Karma Yeni Konsept	52 - 55
Uzman Desteği	56 - 57
FAZ - 08 Anlatım Yöntemleri	58 - 63
FAZ - 09 Düşünceyi Geliştirme Yöntemleri	64 - 71
FAZ - 10 Paragrafta Yapı	72 - 85
FAZ - 11 Paragraf Yorumu	86 - 99
FAZ - 12 Paragrafta Yardımcı Düşünceler	100 - 115
Karma Yeni Konsept	116 - 119
Uzman Desteği	120 - 121
FAZ - 13 Ekler	122 - 125
FAZ - 14 Sözcük Yapısı	126 - 129

Karma Yeni Konsept	130 - 133
FAZ - 15 İsim (Ad) - Zamir (Adıl)	134 - 145
FAZ - 16 Sıfat (Ön Ad)	146 - 151
FAZ - 17 Zarf (Belirteç) - Edat (İlgeç) - Bağlaç - Ünlem	152 - 163
FAZ - 18 Söz Öbekleri (Sözcük Grupları)	164 - 171
Karma Yeni Konsept	172 - 175
FAZ - 19 Fiil Çekimi - Ek Fiil	176 - 185
FAZ - 20 Fiilde Yapı - Fiilimsi (Eylemsi)	186 - 195
FAZ - 21 Eylem Çatısı	196 - 203
Karma Yeni Konsept	204 - 207
FAZ - 22 Cümlelerin Öğeleri	208 - 217
FAZ - 23 Cümle Çeşitleri	218 - 227
FAZ - 24 Anlama Dayalı Anlatım Bozuklukları	228 - 233
FAZ - 25 Dil Bilgisine Dayalı Anlatım Bozuklukları	234 - 239
Karma Yeni Konsept	240 - 243
FAZ - 26 Ses Bilgisi	244 - 251
FAZ - 27 Yazım (İmla) Kuralları	252 - 259
FAZ - 28 Noktalama İşaretleri	260 - 267
Karma Yeni Konsept	268 - 271
FAZ - 29 Karma Dil Bilgisi	272 - 280

1.ÜNİTE

UZMAN

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

TYT’de 3-5 arası soru gelen bu ünite genel olarak dört bölümden oluşmaktadır:

- Sözcükte Anlam Özellikleri (Gerçek-mecaz anlam, çok anlamlılık)
- Sözcükte Anlam İlişkileri (Eş, zıt, yakın, sesteş, nitel-nicel, somut-soyut anlamlılık)
- Sözcükte Anlam Olayları (Deyim aktarmaları, ad aktarması, dolaylama, güzel adlandırma..)
- Söz Yorumu (Kalıplaşmamış söz öbekleri)

Anlam bilgisinin ilk halkası olan “Sözcükte Anlam” ünitesinde son zamanlarda dördüncü bölümden, yani “Söz Yorumu”ndan daha çok soru gelmektedir. Bu nedenle yeni nesil soruların da bu bölümde yoğunlaştığına dikkat edilmesinde fayda vardır.

Genelde sözcüklerin anlam değerleri ve kalıplaşmamış söz öbeklerinin anlam yorumlarına dayalı soruların yer aldığı bu üniteye ara ara deyim sorularına da yer verildiği için deyim anlamlarına da dikkat edilmesi gerekir. Çünkü ÖSYM, bazen sıkça karşılaşılmayan deyimleri de kullanmaktadır.

Son olarak şunu belirtmek gerekir ki “Sözcükte Anlam” ünitesindeki soruların doğru çözülebilmesi, öğrencinin doğru yorum yapabilme becerisinin bir göstergesidir. Bu üniteye başarılı olamayan bir öğrencinin sonraki ünitelerde başarılı olması mümkün değildir. Çünkü sözcüğü yorumlayamayan bir öğrenci, cümle ve paragrafı da yorumlayamayacaktır. O nedenle bu ünitenin diğer üniteler için bir ön koşul olduğu unutulmamalıdır.

DESTEĞİ

Etkili Okuma

Sınavların hepsi okuduğunuzu anlamak ve doğru bir şekilde yorumlayabilmekten geçer. Bu süreçte önemli olan; hızlı ve etkili okuma, dikkat, muhakeme yeteneği, bilgi birikimi gibi konularda yetkin olmanızdır. Genel olarak sınavlarda “dikkatimden kaçmış, iyi okusaymışım yaparmışım, altı da çiziliymiş nasıl da dikkat etmedim” gibi serzenişler duymak mümkündür. Anlamak ve yorumlamak bir beceridir. Beynin muhakeme gücüdür. Bunlar da birer zihinsel beceridir. Küçüklükten itibaren üzerinde durulursa çok iyi bir gelişim seyri olur. Sözel muhakeme, sayısal muhakeme gibi başlıklar zekâ türü olarak farklı iseler de temelde okumak ve anlamaya bağlıdır. Sınav esnasında aktif olursa size belirgin bir hızla cevap sunar.

Bunun İçin Düzenli Olarak Kitap Okumak

Okumanın faydaları saymakla bitmez. Okuma; zihin sağlığına katkı sağlamakla kalmaz, bilgi haznenizi güçlendirir. Bunun yanında hafızanızı güçlendirip analitik düşünme becerilerinize katkı sağlar. Konsantrasyonunuzun gelişimini sağladığı gibi stresinizi de azaltır. Küçük yaşlardan itibaren düzenli olarak hayat boyu okumak en çok verilen tavsiyelerden biridir. Herkes bilir okumanın fayda sağladığını çünkü size içgörü kazandırır, kendinizi tanımaya ve anlamaya katkı sağlar.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) O, beden sağlığının ruh sağlığından geçtiğini her fırsatta dile getirirdi.
- B) Kültürel konulara ilişkin sayısız makale kaleme almıştır.
- C) Popüler bilimin sosyolojik boyutuna değindiğim üç kitap kaleme aldım.
- D) Onun yazılarında okuru edebiyata ısındıran birçok yön vardır.
- E) Konferansın katılımcıları, belli bir uzmanlığa ve birikime sahipti.

2. (I) Kitap en iyi dosttur, sözüne hayranlık duyan bir insanım. (II) En son bitirdiğim kitap, epey hacimli bir romandı. (III) Beğenerek okuduğum bu romanın üzerine yeni bir roman daha alıp okumak için semtimizin kitapçısına gittim. (IV) Kitapçı dükkânına girer girmez benliğimi o her zamanki heyecan kapladı. (V) Rafların arasında kendimden geçercesine en iyi dostum olan kitapları incelemeye koyuldum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük genel anlamda kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

3. I. Yalçın dağlar iki dostu birbirinden ayırmış.
II. Toplantıda kültürel işlerle sanatsal işleri birbirinden ayırdılar.
III. Dolapları birbirinden ayırdılar ve daha geniş bir kullanım alanı elde ettiler.
IV. Karton parçalarını yırtarak birbirinden ayırdı.
V. Kumaşlardan daha nitelikli olanları ayırarak satın aldı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde “ayırarak” sözcüğü “seçmek” anlamındadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. Doğadaki seslerin taklidiyle oluşturulan sözcüklere “yansıma” denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma sözcük vardır?

- A) Pırıl pırıl bir güneş kaplıyor gökyüzünü.
- B) Sıkıntıdan patladım burada iki saattir.
- C) Kuzular meleşirdi bu şen yaylada.
- D) Kırık cam sesleri ufanıyor avucumda.
- E) Işıldıyor ay bu gece gökyüzünde.

5. İki dost havuzun başında oturmuş çay içiyordu. Yıllar öncesini andılar bir süre. O eski güzelliklerden söz açtılar. Koyu bir sohbete daldılar. Hele üniversite yıllarından bahsederlerken iyice mutlu oldular. Yılların su gibi akıp gittiğini vurguladılar.

- I. Mecaz anlamı sözcük
- II. Yan anlamı sözcük
- III. Terim anlamı sözcük
- IV. Yansıma sözcük

Bu parçada yukarıdakilerden hangileri vardır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

6. Bu yazarımız, her anlatısını ilmek ilmek ördü. Olay akışını I düzenlerken hiçbir detayı ihmal etmedi. En küçük bir dil bilgisi yanlışına veya tutarsızlığa bile yeşil ışık yakmadı. En sabırlı insanı bile patlatacak konuları sıkıcılıktan kopararak III türlü renklere boyadı. IV V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somutlaştırma söz konusudur?
- A) Şimdiye değin onun kadar özverili bir insan tanımadım.
 B) Bu kararlarıyla yolumuza taş koymaya çalıştılar.
 C) Televizyondaki programların çok azını beğeniyordu.
 D) Albümün hazırlık sürecinde pek çok dostum bana yardım etti.
 E) Bu tavrınızdan ötürü gelecekte çok pişman olabilirsiniz.

8. Montaigne'den başka, başta Bacon olmak üzere birçok filozof ve edebiyatçı, düşündürücü kitaplarını deneme kelimesiyle adlandırdı. Ama hiçbiri Montaigne gibi, insan ruhunu soğutmadan, bütün bütün sıcaklığı içinde, tabiat kadar tabii olan renkli bir dille bize tanıtmayı bilmemiştir.
- I II III IV V
- Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. İşte bize dünyayı tanıyan, entelektüel, çalışkan yani büyük adamlar lazım.
- Bu cümledeki altı çizili sözcük ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi doğrudur?
- A) Nicel anlamlıdır.
 B) Temel anlamda kullanılmıştır.
 C) Nitel anlamlıdır.
 D) Yansımadır.
 E) Terim anlamlıdır.

10. "Ağır" sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde nicel anlamda kullanılmıştır?
- A) Camı açtık da odadaki ağır koku dağıldı.
 B) Bu ağır poşetleri taşımama yardım eder misiniz?
 C) Benim ağızımdan böyle ağır bir söz çıkmadı, çıkmaz.
 D) Yıllarca ağır koşullarda canını dişine takarak çalışmış.
 E) Ağır ağır yürüyerek parktan eve döndü.

11. (I) Samim, Mithat'a, "Bırak bu kuru lafları da hakikatleri açıkla." dedi. (II) Bu sözü söylerken çok kararlı olduğu anlaşıyor-
 du Samim'in. (III) Zira o, yıllar yılı dostu olduğunu düşündü-
 ğü Mithat'a saygı ve sevgi duyuyordu. (IV) Birçok meselede
 Mithat'a yardım etmişti. (V) Şimdi Mithat, ancak dürüst ve sa-
 mimi olmalıydı.
- Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde mecaz anlamı sözcük kullanılmıştır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdakilerin hangisinde "çıkılmak" sözcüğünün anlamıyla kullanımı, birbirine uymamaktadır?

Anlam	Kullanım
A) Eksiltmek	5'ten üçü çıkardı ve işlemin sonucunu buldu.
B) Tükenmek	Duvardaki çivi iyi çakılmadığından yerinden çıktı.
C) Elde edilmek	Bunca domatesten ancak yarım kilo salça çıktı.
D) Hareket etmek	Otobüs, gardan yarım saat önce çıktı.
E) Ayrılmak	Toplantı odasından beş dakika önce çıktım.

1. Bitkiler gereksinim duydukları besin maddelerini toprak üstü ve toprak altı organları ile toprak ve atmosferden alır. Sağlıklı gelişebilmesi için ihtiyaç duyduğu ideal besin maddelerini alamayan bitkide noksanlık belirtilerinin ortaya çıkması ile ürün kalitesi olumsuz etkilenmektedir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Nicel anlamlı sözcük
B) Terim anlamlı sözcük
C) Somut anlamlı sözcük
D) Genel anlamlı sözcük
E) Nitel anlamlı sözcük

2. I. O kalabalıkta bile eski dostumu hemen gördüm.
II. Bahsettiğiniz kişileri gelecekte çok iyi yerlerde görüyorum.
III. Nihayet gördüm ki bu hayat gelip geçiciymiş.
IV. Toplantıya giderken Mehmet Bey'i de gör ve onunla görüş alışverişinde bulun.
V. Pek yakında hepiniz, onun yatırıma değer bir proje olduğunu göreceksiniz.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde "görmek" kelimesi "uğrayıp konuşmak" anlamındadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bir kelimenin gerçek anlamına bağlı olarak zamanla kazandığı yeni anlamlara "yan anlam" adı verilir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kelime yan anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Okuduğum kitapları özetleyerek yazma kabiliyeti kazandım.
B) Bu odanın aydınlatılması için spot lambalar kullanılacak.
C) Bu muhteşem tabloyu ilk kez Paris'te görmüştüm.
D) Bilim insanları bu bölgedeki gözlemler neticesinde yeni kuş türleri keşfettiler.
E) Havanın kapalı olduğunu görünce müzeye gitmekten vazgeçtik.

4. İçime akşam garipliğiyle beraber, bir de korku çökmüştü.
İki saatten beri devam eden tekerlek tamirini bitirememek,
geceden evvel şehir tutamamak korkusu...

Şöföre:

- Yaya gidilirse Adana'ya kaç saatte varılır, diye sordum.
O, önce ciddi bir tavırla,
– Eh! Sabaha karşı varılır, dedi.

Sonra gülümseyerek ekledi:

- Merak etmeyin! Tamir bitmek üzere. Evvel Allah sizi dağ başında bırakmayız.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili kelime terim anlamlıdır?

- A) Önümüzdeki hafta kitap fuarına gitmeyi düşünüyoruz.
B) Bu eşsiz tabloyu tam dört yılda ve özveriyle tamamlamış.
C) Bugünkü derste ışınım konusunu detaylıca işledik.
D) Arkadaşım okumaya ağırlık vermeye başladı.
E) Usta oyuncu, sanat yaşamının ellinci yılını kutladı.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili kelime soyut değildir?

- A) Şiirlerimde çağrışım, sezgi ve hayallere geniş yer veririm.
B) Bu şiirler, gönlümüzde daha uzun yıllar yer tutacaktır.
C) Vücudumuzun bağışıklık sistemi mikroplara karşı koymaktadır.
D) Geçen hafta sınıfça okuduğumuz öyküde adalet teması üzerinde duruluyordu.
E) Felsefi düşüncede kavramsal ve sorgulayıcı yaklaşım belirgindir.

7. Enceladus'tan püsküren ve uzayda donmuş buz taneciklerinin içinde, hayatın yapıtaşı olan aminoasitlere rastlandı. Bulgular I
NASA'nın Cassini görevinde yaptığı derin dalışların bir sonucu olarak elde edildi. Enceladus'un çekirdeğinden kaynaklanan II
hidrotermal yanklar, su buharıyla karışık materyal püskürtüyor. III
Böylece uzaya su buharı ve buz tanecikleri saçılıyor. Buz taneciklerinin içinde yoğunlaşmış bu tanecikler, azot ve oksijen IV V
içeriyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi terim anlamı değildir?

- A) III B) II C) V D) IV E) I

8. "O, kültürel ve sanatsal zenginliklerimizi yapıtlarına taşımıştır." cümlesindeki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?
- A) Tanınmış yazarın beş yıl önce kaleme aldığı roman senaryolaştırılacak.
B) Ünlü mimar, Antik Çağ görsellerinin oluşturulma mantığını kimi mimari eserlerine aktardı.
C) Oyunculuk yeteneğinizi olabildiğince konuşturarak çok iyi bir performans sergilemişsiniz.
D) Fuara onur konuğu olarak katılan yazarın imza günü çok renkliydi.
E) Dünyaca meşhur yazarımızı kaybetmenin derin hüznü içindeyiz.

9. I. Belki önümüzdeki ay, birkaç günlüğüne Erdek'e gideriz.
II. Kuşkusuz yapabileceğinizin en iyisini yapmaya çalışmalısınız.
III. Kim bilir, bir gün ben de deneme kitabı çıkarırım.
IV. Kısmen başarılı olduk çok başarılı olabileceğimizi düşünmemize rağmen.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçen altı çizili sözcükler anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. College London Üniversitesi ve Max Planck Yaşlanma Biyolojisi Enstitüsünden bilim insanları, üçlü bir ilaç kombinasyonu kullanarak meyve sineklerinin ömrünü %48 oranında uzatmayı başardı. Bu üç ilaç, şimdiden tıbbi tedavilerde II
kullanılıyor. Lityum ruh durumunu stabilize ederken III
trametinib kanser tedavisinde, rapamisin ise bağışıklık sistemi düzenleyici olarak kullanılıyor. Proceedings of the National Academy of Sciences dergisinde yayınlanan araştırmaya göre bu ilaç kombinasyonunun günün birinde yaşlanmayla ilişkili hastalıklarda faydalı olabileceği öne sürülüyor. IV
"Burada, insanlardan çok daha hızlı yaşlanan meyve sinekleri üzerinde çalıştık. Farklı hücresel prosesleri hedefleyen ilaç kombinasyonumuzun, yaşlanmayı yavaşlatmada etkili bir yol V
olabileceğini düşünüyoruz." diyor yardımcı yazar Dr Jorge Castillo-Quan.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Edebiyatımızda Batılılaşma süreci, ortalama yüz elli yıllık bir I
süreci kapsar. Yeni ve Batılı bir edebiyat inşa etme ereği, II III
Tanzimat sürecinde ortaya çıkmıştır. Bu süreçte pek çok edebî türün ilk örneği kaleme alınmıştır. Söz gelimi ilk kısa hikâye kitabı olan Küçük Şeyler ve yazılmış ilk tiyatro eseri IV
olan Şair Evlenmesi bu döneme aittir. V

Numaralanmış sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. söz, nicelik bildirmektedir.
B) II. sözcük, nitelik bildirmektedir.
C) III. sözcük, soyut anlamlıdır.
D) IV. sözcük, somut anlamlıdır.
E) V. sözcük, mecaz anlamlıdır.

1. Eski eserlerin, devirlerini ifade etmek bakımından tarihi değerleri olduğuna şüphe yoktur. Fakat onlar salt kültür tarihinin bir vesikasından ibaret değildir. Öyle olsaydı onları edebiyat tarihçilerinden başka kimse okumazdı. Yüzlerce yıl evvele ait şiirleri bugün edebiyat tarihçisi olmayanların da ezberlemiş olmaları, bu eserlerin tarihi değerlerini koruyup "her dem taze" güzellikler taşımalarındandır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) Özgün B) Kuşku C) Yapıt
D) Sadece E) Yazın

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Bunca emeğe rağmen ne yazık ki projeyi tamamlayamadık.
B) Kitabı okudum fakat bahsettiğiniz kadar nitelikli bulmadım.
C) Eskiden bu yöre, pamuk tarımında ülkenin lideriydi.
D) Bazen güler bazen kahkahalar atardı o güldürü ustasının öykülerini okurken.
E) Bir zamanlar çok zengin olan bu aile, şu an fakir hâle geldi.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük eş seslidir?

- A) Ba, insan vücudu için son derece yararlı bir besindir.
B) Her yazar, nitelikli ürünler kaleme alarak kalıcı olmak ister.
C) Bir başarının elde edilmesi kadar sürekliliği de önem taşır.
D) Bin dereden su getirir mazeret üretmeye meyilli insanlar.
E) Ses getiren başarılar elde etmek için sistemli olmak icap eder.

4. Dünya şeftali ve nektarin üretim miktarı 25 milyon ton civarında olup 14,5 milyon ton üretim ile Çin en fazla üretim yapan ülkedir. Türkiye 475 bin ton üretimi ile dünyada 7. sırada yer almaktadır. Türkiye nektarin üretimi 89 bin ton olup bunun %25'i Çanakkale ilinde üretilmektedir. Çanakkale ilinin nektarin üretiminde ilk sırada yer alması ekolojik koşullarının uygun olması, üreticilerin tüketici isteklerine göre yeni çeşitleri pazara sunması ve 17.09.2010 tarihinde Bayramiç Beyazı ismiyle T.C. Türk Patent Enstitüsü tarafından alınan Coğrafi İşaret Tescil Belgesi'nin sonucudur.

Bu parçada aşağıdaki sözcüklerden hangisini karşılayan bir sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) Ad B) Şart C) Müsait
D) Tür E) Gıda

5. Bilgisayar tamirinden az çok anlarım.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme, bu parçadaki ikilemeyle oluşum bakımından özdeştir?

- A) Yalan yanlış sözlerle bizi oyalamana hiç gerek yoktu.
B) O zamanlar İstanbul'a sık sık gelirdi.
C) Eskiden şen kahkahaların yükseldiği bu kasabada şimdi ses seda yoktu.
D) İlk kitabımı yazmamdan bu yana aşağı yukarı kırk yıl geçti.
E) Eğri büğrü çizgilerden hiçbir anlam çıkaramıyordum.

6. Nefes almak, her sabah uyanık
I

Ağaran güne penceren açık
II

Bir ağaç gölgesinde, bir su kenarında
III IV

Üstünde gökyüzü
V

Bu dördütlükteki numaralanmış sözcüklerden hangisi eş seslidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Osmanlı Devleti, Batılı Devletler ile karşılaşp yenilgiler almaya başlayınca dönemin devlet adamları ilkin askeri anlamda birtakım yenilikler yapmaya başladılar. Zamanla askeri yeniliklerin Batı karşısında yeterli olmadığının görülmeye başlaması üzerine devlet yapısında ve toplumsal bünyede birtakım yenilikler yapılmaya başlandı. Tanzimat Fermanı ve Islahat Fermanı ile devlet yapısı yeniden düzenlenmeye başlandı. Toplumsal yapıda Batılı anlamda yenilikler yapıldı. Osmanlı millet sisteminde değişiklikler yapıldı.

Bu parçada aşağıdaki sözcüklerden hangisini karşılayan bir kullanım yoktur?

- A) Sosyal B) Bazı C) Kural
D) Mağlubiyet E) Ulus

8. Ziya Gökalp'te Türkçülük, İslamcılık ve çağdaş olma birbirleri ile çelişen idealler değildir. Her biri farklı bir toplumsal ihityaca cevap vermektedir. Çağdaşlaşma; Türk toplumunun, Batı'nın teknolojik, sanayi ve bilimsel yöntemlerini de kabul ettirmesidir. Batılılaşma, Batı'nın ahlaki değerlerini ve hayat tarzını almak değildir. Çağdaşlaşma kültürel ve toplumsal değerlerimizi koruyarak köklü bir toplum inşa etmektir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili olarak hangisi söylenemez?

- A) I. sözcüğün zıt anlamlısı "ilkel" sözcüğüdür.
B) II. sözcüğün eş anlamlısı "gereksinim" sözcüğüdür.
C) III. sözcük eş seslidir.
D) IV. sözcüğün eş anlamlısı yoktur.
E) V. sözcük, gerçek anlamından tamamen uzaklaşmıştır.

9. (I) Bir medeniyetin bilimsel yöntemleri, teknolojisi, iktisadi ürünleri taklit ve değişim yoluyla bir halktan diğerlerine geçer. (II) Böylece medeniyet zümresi meydana gelir. (III) Bu medeniyet zümresi ilkin mahalli bir alanda meydana gelir. (IV) Sonra diğer bölgelere, en nihayetinde bütün insanlığa yavaş yavaş yayılır. (V) Kültürle medeniyet arasında doğal olmayan hastalıklı bir gelişim meydana gelebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ikilemeye yer verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karşıt (zıt) kavramlar bir arada kullanılmıştır?

- A) Dostlar hem varlıkta hem yoklukta içtenliklerini belli eder.
B) Bilgi öyle bir güneştir ki dünyanın her yerini aydınlatır.
C) İnsanı başarıya götüren yollar sarp ve diktir.
D) Her zorluktan yılan insan, hiçbir hedefe ulaşamaz.
E) Mutluluk, çoğu kez insanın yanı başında bir yerlerde dir.

11. I. Bu kararınıza neredeyse herkes destek verdi.
II. Epey uğraştıktan sonra telefonu tamir edebildim.
III. Dün okumaya başladığım makaleyi kısmen anladım.
IV. Bu konu hakkında oldukça uzun süre araştırma yaptık.
V. Kasabaya hemen hemen vardık sayılır.

Numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sözcükler yakın anlamıyla eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Neoklasik iktisatçılar tarafından tam bilgi varsayımının tespit edilmesinin ardından belirsizlik kavramı, karar almayı belirleyen unsurlardan biri olarak düşünülmektedir. Günümüzde ekonomi uzmanlarının söylemlerinde ve medyada belirsizlik ve risk kavramları sık sık gündeme gelmektedir. Hayatın bir gerçeği olan belirsizlikle insanlar banyoda duş alırken, sokakta yürürken veya finansal araçlara yatırım yaparken kısacası hayatın her alanında karşı karşıya gelmektedir. Belirsizlik ve risk kavramları toplum tarafından çoğu zaman birlikte kulanılsa da aslında birbirlerinden farklı anlamlar taşımaktadır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisini anlamca karşılayan bir sözcüğe yer verilmemiştir?

- A) Yaşam B) Ekonomist C) Üretim
D) Öge E) Saptamak

2. İlk Çağlardan itibaren (beri) birbirine yakın olan halklar arasında ticari (ekonomik), fikri münasebetler olagelmıştır. Akdeniz havzasında da benzer bir durum söz konusudur. Bu münasebetler sonucunda (neticesinde) Akdeniz havzasında medeniyet teşekkül etmiştir (oluşturmuştur). Bu medeniyeti Mısır, Sümerler ve İranlılar geliştirmiştir. Akdeniz medeniyeti, Yunanlılar üzerinden Roma'ya taşınmıştır. Bu durum kültür taşıyıcılığının en önemli göstergesi (simgesi) sayılır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi parantez içindeki açıklamasıyla anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcükler zıt anlamlıdır?

- A) Her çok azdan olur diyerek canla başla çalışmaya karar verdiler.
B) Bu programı başarıyla tamamlayabilmek için deneyimli ve donanımlı olmak gerekir.
C) Onca yoğunluğumun içinde size de boş zaman sağlama-ya çalışacağım.
D) Sessizliği delen bir çığlık kapladı dört bir yanı.
E) Böylesine sert bir yatak yerine, yumuşak bir döşek yeterliydi.

4. Ünlü sanatçı son şiir kitabında alışılmadık izlekler üzerinde duruyor.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün yerine aşağıdakilerden hangisi getirildiğinde cümle tam tersi bir anlam kazanır?

- A) yepyeni B) özgün C) klasikleşmiş
D) sıra dışı E) farklı

5. Günümüzde genetik alanındaki çalışmalar İnsan Genom Projesi'nin tamamlanmasıyla birlikte büyük bir hız kazanmıştır. Bu çalışmaların bir kolu da genetik varyasyonları inceleyerek bunların hastalıklara yol açıp açmadığını saptayan bütünsel genom ilişkilendirme çalışmalarıdır.

Bu parçada geçen numaralanmış sözcüklerden hangisi eş seslidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Yıllar durmak bilmeden akıp gidiyor. (II) Bir hengâme kaplıyor hayatınızı ve şöyle bir durup soluklanamıyorsunuz. (III) Kendi iç dünyanıza dönüp bir muhasebe yapma fırsatınız olmuyor. (IV) Hele büyük şehrin keşmekeşinde sık sık yoruluyorsunuz ruhen ve bedenen. (V) Kendinizi içsel huzura kavuşturacak bir dinlenme molası ihtiyacı baş gösteriyor normal olarak.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ikileme vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Akıl, bilim, teknoloji ve yöntemler medeniyeti oluşturur. Medeniyet uluslararasıdır. Batı toplumlarının ortak medeniyeti Batı medeniyetidir. Batı medeniyeti içerisinde birbirinden farklı halkaların kültürleri vardır. Aynı medeniyet içerisinde Batı dışı toplumlar da vardır.

Bu parçada aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamdaşı vardır?

- A) Etkileşim B) Felsefe C) Uygarlık
D) Sanat E) Sosyoloji

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük eş seslidir?

- A) Meyvelerin birkaçı küf içinde kalmıştı.
B) Biz de konferansa gelmeyi düşünüyoruz.
C) Sel suları yörede hasara yol açtı.
D) Koyu bir sis tabakası şehri kaplamıştı.
E) Bu muhteşem pas, smaçla neticelendi.

9. Aşağıdakilerin hangisinde ikilemenin oluşumu yanlış açıklanmıştır?

- A) Şırl şırl akan derenin sesine kulak verdik bir süre. (Yansıma sözcüklerle)
B) Onun doğru dürüst bir işte çalıştığını göremedik. (Eş anlamlı sözcüklerle)
C) Sabahdan beri ileri geri konuşup duruyor. (Zıt anlamlı sözcüklerle)
D) Abur cubur yiyeceklerden oldum olası hoşlanmam. (İki anlamsız sözcükle)
E) Çoluk çocuk hep beraber pikniğe gittik. (Biri anlamlı diğeri anlamsız sözcüklerle)

10. (I) Eleştiri, sanat ve edebiyat eserinin niteliğini ortaya koyar. (II) Yazın yapının eksi ve artı yönleriyle değerlendirilmesine olanak tanır, ona çeşitli açılardan ayna tutar. (III) Gerek şair ve yazarlara gerekse de okurlara yol gösterir ve kimilerine göre az da olsa edebiyata yön verir. (IV) Özellikle yapıtların baştan başa değerlendirilmesini sağlar. (V) Edebî ve sanatsal ortamın daha nitelikli hâle gelmesine, edebî metinlerin estetik yönünün güç kazanmasına katkı sunar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede “tenkit” sözcüğünü karşılayan bir sözcüğe yer verilmiştir.
B) II. cümlede mecazlı söyleyiş söz konusudur.
C) III. cümledeki “az” sözcüğü, hem isim hem de fiil olarak kullanılabileceği için eş seslidir.
D) IV. cümlede ikileme kullanılmıştır.
E) V. cümlede “yetkin” sözcüğünün zıt anlamlısı bulunmaktadır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün eş anlamlısı yanlış gösterilmiştir?

- A) Projeyi başarıya ulaştırmak için bütün malzemeleri temin ettik. (sağlamak)
B) İşe giderken iki vasıta değiştiriyormuş. (araç)
C) Bu konu ile ilgili araştırmalarımda bilhassa sözlüklerden yararlandım. (özellikle)
D) Sonuç itibarıyla her parçanın bir iletisi olduğu ortaya çıkmaktadır. (mesaj)
E) O, ele aldığı her çalışmada çaba sarf ederdi. (özen)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylamaya başvurulmuştur?

- A) Bahsettiğiniz müzeye ilk kez 1998'de gitmiştim.
- B) Bu hayatta aradığı, esenlikten başka bir şey değildi.
- C) Okuduğum kitaplarda önemli gördüğüm yerleri bir deftere yazardım.
- D) Yavru Vatan, turistik yönden geniş bir potansiyele sahiptir.
- E) Öve öve bitiremediğiniz bu romanın üslubunu hiç beğenmedim.

2. I. Bu yörede köylüler, kış gelmeden yiyecek hazırlıklarına girişirdi.
II. Sobayı yaktığımda odanın kısa sürede ısındığını fark ettim.
III. Bahsettiğiniz toplumcu romanı ilk kez bu eleştirmenden duydum.
IV. Bina, para toplayarak çatıyı yeniletmeye karar verdi.
V. Ünlü file bekçisi maçın on altıncı dakikasında sakatlandı.
Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde ad aktarması söz konusudur?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde doğadan insana aktarım söz konusudur?

- A) Muzaffer Bey, son derece olgun bir insandır.
- B) Yunus Emre'nin şiirleri aradan geçen asırlara rağmen ilgiyle okunmaktadır.
- C) Firma yetkilileri yeni yatırımlarla yola devam edeceklerini belirttiler.
- D) Profesör, tıp camiasında çok konuşulan bir buluşa imza attı.
- E) Bulutların kapkara bir görünüm almasıyla biz de evlerimize döndük

4. Yine bir yaz günü yeşeren çimenler
Bir aylık türküsünü mırıldanıyor hüznle

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) Ad aktarması
- B) İnsandan doğaya aktarma
- C) Doğadan insana aktarma
- D) Güzel adlandırma
- E) Dolaylama

5. Benzetme ilgisi olmadan bir sözün bir başka sözün yerine kullanılmasına "ad aktarması" denir.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde ad aktarması vardır?

- A) Bize duyduğunuz güvene layık olmaya çalışacağız.
- B) Belgeleri yan odaya da imzalatınca işleminiz tamamlanacak.
- C) Yeni bir bilgisayar almak için alışveriş merkezine gittiler.
- D) Yaşadıklarını beş yılı aşkın bir süredir bu deftere kaydediyor.
- E) Edebiyatın hemen her türüyle ilgilenen bir akademisyendir o.

6. I. Yolculuğa çıkmamıza yaklaşık iki saat var.
II. Kitabınızda birçok atasözüne atıfta bulunmuşsunuz.
III. Şiirlerimde daha çok gündelik hayatı ve aşkı anlattım.
IV. Onun tablolarında sıcak renkler ağırlıktaydı.
V. Bir müddet sonra acı bir çığlık duyuldu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde duyu aktarımına başvurulmuştur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) III ve IV
- E) IV ve V

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde insandan doğaya aktarma vardır?
- A) Bu engin ova dün epey efkârlıydı.
 B) Baharın gitmesiyle doğada değişimler meydana geldi.
 C) Her insanın kendine özgü nitelikleri söz konusudur.
 D) Tepenin doruğundan kaynağını alan sular, köyün ortasından geçiyordu.
 E) Çobanın kaval sesi, yaylada yankılandı.

8. I. Göz kulak olmak: Koruyup kollamak, sahip çıkmak
 II. Kafa ütölemek: Gereksiz ve uzun konuşmalarla rahatsızlık vermek
 III. Burnu havada dolaşmak: Özgüven sahibi olmak
 IV. Akıl danışmak: Bir konu ile ilgili başkasının görüşüne başvurmak
 V. Kulak kesilmek: Önem vererek dikkatle dinlemek
- Yukarıdaki numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Bir şeyin tersini söyleyerek iğnelemeye ve alay etmeye tarz denir.
- Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde tarz görülmektedir?
- A) Bankamız yeni yatırımlarla güveninize layık olmaya çalışıyor.
 B) Siparişlerin bir saatte hazır olacağı söylenmesine rağmen gelen giden yok.
 C) Bu bitmek bilmeyen bencilliğiniz yüzünden arkadaş bulmakta zorlandınız.
 D) Dürüstlüğü öyle seviyordu ki zarar görmemesi için onu rafa kaldırdı.
 E) Bugün kalabalık bir misafir grubumuz var, o yüzden iki ekmek az gelir.

10. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi doğa olayları ile ilgilidir?
- A) Lodosun gözü yaşlı olur.
 B) Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
 C) Ağaç yaşken eğilir.
 D) Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.
 E) Ekmeğin büyüğü, hamurun çoğundan olur.

11. “Abanın kadri yağmurda bilinir.” atasözünün açıklaması aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?
- A) Çalışarak kazandığımız para, dar zamanda bizi sıkıntıdan kurtarır.
 B) Yararlı eserler veren, bilgi ve erdemle donanmış kişi, alçak gönüllü olur.
 C) Bir kişinin iyi ve becerikli olduğu, yaptığı işlerden anlaşılır.
 D) Herhangi bir duruma alışkın olan kimseyi benzer kötü durumlar etkilemez.
 E) Bir şeyin gerçek değeri, ancak ona gereksinim duyulduğu zaman iyi anlaşılır.

12. Aşağıdakilerin hangisinde deyim, cümlelerin anlamına uymamaktadır?
- A) Çeşitli kişilerin mantıklı görüşlerine müracaat ederek konuyu ağız kalabalığına getiriyordu.
 B) Konukların hepsinin aynı doğrultuda konuşması, ağız birliği ettiklerini gösteriyor.
 C) Gazete ve dergi yönetmenliğini bırakan ünlü yazarın artık adı bile okunmuyor.
 D) Eşyaları taşıyıp bir de yemek yiyince üstüme ağırlık çöktü.
 E) O şen şakrak insan bugün iki çift söz etmedi, adeta ağzını bıçak açmıyordu.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde güzel adlandırma söz konusudur?
- A) Soğuk havalar yakında tekrar etkisini gösterecekti.
 B) Okuduğum bu roman, çok satanlar listesine girmiş.
 C) Bu ormanda upuzun ve göz dolduran ağaçlar vardı.
 D) Başarılı file bekçisi, seneye yurt dışına transfer olacaktı.
 E) O zamanlar ince hastalık birçok insanı hayattan koparmış.

2. (I) Eve girmeden ayaklarını çıkardı. (II) İçeri girer girmez mutfağa yöneldi. (III) Belli ki epey susamıştı. (IV) Buzdolabından su şişesini çıkardı. (V) Suyu kana kana içtikten sonra acıktığını fark etti.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ad aktarması yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylamaya başvurulmuştur?

- A) O, öyle usta bir yazardır ki Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görülmüştür.
 B) Küresel ısınma ve iklim değişikliği bir an önce dünya gündemine oturmaldır.
 C) Okuduklarında önemli gördüğü hususları bir not defterine kaydedirdi.
 D) Felsefe tarihinde iz bırakmış düşünürlerden biridir Platon.
 E) Çanakkale Savaşı'nda nice kahraman şehit düşerek yaka-sız gömlek giydi.

4. Atasözleri

- I. Sanat altın bileziktir.
 II. Kele kösedan hayır yoktur.
 III. Lafla peynir gemisi yürümez.
 IV. Bir koltuğa iki karpuz sığmaz.
 V. Kar ne kadar çok yağsa yaza kalmaz.

Anlamlar

- Şöyle yaparım, böyle yaparım demekle yapılması gereken iş yapılmaz.
- Elverişli bir ortamda çoğalan şeyler, ortam elverişliliğini yitirince yok olur.
- Kişi kendisinin yardıma muhtaç olduğu konuda başkasına yardım edemez.
- Kişinin elindeki meslek, değeri hiç eksilmeyen bir servettir.

Yukarıda karışık olarak verilen atasözleri ile anlamlar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Soyut bir kavramın somut bir sözcükle anlatılmasına somutlaştırma denir.

Buna göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde somutlaştırma vardır?

- A) Hazırlıklı olalım zira kar yağışı hızlanabilir.
 B) Sanatçı, şiirlerinde çoğunlukla kısa dizeler kullanmış.
 C) Hayatın türlü zorlukları karşısında iyice ezilmişti.
 D) Binaların cadde tarafındaki duvarları pembe renkteydi.
 E) İş tamamlandıktan sonra bir müddet dinleneceğiz.

6. Hem gerçeği hem de mecazı düşünülebilecek atasözleri kinaye anlamlıdır.

Buna göre, aşağıdaki atasözlerinin hangisinde kinayeli söyleyiş vardır?

- A) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
 B) Damlaya damlaya göl olur.
 C) El elin nesine, gülerək gider yasına.
 D) Bugünün işini yarına bırakma.
 E) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

7. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “ses çıkarmasına fırsat vermemek” anlamındadır?

- A) Göz açtırmamak
- B) Gık dedirtmemek
- C) Ayağını kesmek
- D) Dut yemiş bülbüle dönmek
- E) Ağzını bıçak açmamak

8. (I) Dün akşam kitaplığımıdaki kitapları incelerken Ahmet Muhip Dırana'sı okumaya karar verdim. (II) Türk edebiyatının bu usta ozanı hakkında az çok bilgim vardır elbette. (III) Ne var ki şimdiye değin ozanın hiçbir şiir kitabını okumamıştım. (IV) Benim açımdan büyük bir eksiklik. (V) Zira Ahmet Muhip Dırana, öz şiir eğiliminin en karakteristik ve başarılı sanatçıları arasında yer alıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ad aktarması vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Bazı deyimler, karşıt durumları bildirir.

Buna göre “gözden düşmek” deyiminin karşıt anlamlısı hangi seçenektir?

- A) Göz önüne getirmek
- B) Göz göre göre
- C) Gözden kaçmak
- D) Göz nuru dökmek
- E) Göze girmek

10. Kişi kendisi için önceden yaptığı hazırlıkların verimini ileride alır.

Yukarıda açıklaması verilen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nerede hareket, orada bereket.
- B) Lokma çiğnenmeden yutulmaz.
- C) Sakla samanı, gelir zamanı.
- D) Ne doğarsan aşına, o çıkar kaşığına.
- E) Yalnız taş, duvar olmaz.

11. (I) Bazı yazarlar, eserlerinde biçim ve içeriği aynı ölçüde önemserler. (II) Böylece bir taşla iki kuş vurmuş olurlar. (III) Esasen bu, güç bir iştir. (IV) Zira bazı yazarlar vardır ki ilginç ve etkileyici içerikler bulabildikleri hâlde dili aynı ustalıklarla kullanamazlar. (V) Buna karşın kimi yazarlar ise dili muhteşem bir şekilde kullanabildikleri hâlde konu üretmekte güçlük çekerler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde geçen altı çizili söz deyimdir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Zavallı çocuk çok zayıflamış, adeta bir deri bir kemik kalmış.
- B) Onlarla kafa kafaya vererek bu sorunun çözüm yollarını araştırdık.
- C) Hayatı boyunca bir baltaya sap olamayan bu kişi maalesef benim oğlumdu.
- D) Bütün cevaplarıma dudak bükmüş, kendi istediğini yaptırmaya çalışmıştı.
- E) O, her toplantıda ayağa kalkar ve her şeyi bire bin katarak anlatırdı.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde somutlaştırmaya başvurulmuştur?
- A) Sizin her sözünüzü saygıyla ve dikkatle dinledim.
 B) Olabildiğince çok soru çözerek sınava hazırlanmaya çalışıyor.
 C) Ne kadar mutlu ve huzurlu olduğumun siz de farkındasınız.
 D) Ünlü ozan, şimdiye değin on şiir kitabı yazmış.
 E) Bu kafayla devam edersen hiçbir işte başarılı olamazsın.

2. (I) Bugün öyle acıkmıştım ki bir oturuşta iki tabak yedim. (II) Normalde bu kadar çok yemek yemem. (III) Ne var ki bu yörenin yemeklerine doyum olmuyor. (IV) Tatil için geldiğim bu köyde bir haftadır tatmadığım yemek kalmadı. (V) Hele etli pide ve karışık kebabı yedikçe yiyelim geliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ad aktarması söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin ilgili olduğu kavram yanlış gösterilmiştir?

- A) Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır. (yöntem)
 B) Ekmeden biçilmez. (emek)
 C) Fakirlik ayıp değil, tembellik ayıp. (tedbir)
 D) Gün doğmadan neler doğar. (umut)
 E) Her gönülde bir arslan yatar. (emel)

4. Kullanılmayacak hâle gelmiş bir şeyi, ne kadar uğraşsanız da işe yarar duruma getiremezsiniz.

Yukarıda açıklaması verilen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağ başından duman eksik olmaz.
 B) Çürük tahta çivi tutmaz.
 C) Çok koşan çabuk yorulur.
 D) Darı unundan baklava, incir ağacından oklava olmaz.
 E) Bir elin nesi var, iki elin sesi var.

5. Aşağıdakilerin hangisinde karşıt anlamlı deyimler bir arada verilmiştir?

- A) Ağzı kulaklarına varmak – ağzı açık kalmak
 B) Ayağını alıştırmak – ayağını kesmek
 C) Adı bile okunmamak – adı gibi bilmek
 D) Ağzından baklayı çıkarmak – ağzında bakla ıslanmamak
 E) Akıl etmek – akıl öğretmek

6. Bir duyuyu ile ilgili algılanabilecek bir kavram veya varlığın başka bir duyuya aktarılması olarak verilmesine duyuyu aktarımı denir.

Buna göre, aşağıdaki dizelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Yapraklar dökülür ağaçlardan hüznü hüznü
 B) Süzülür dağların karı vadiye usul usul
 C) Her sevgi bir emeği içerir bu hayatta
 D) Islak bir söz yayılır havaya ağır ağır
 E) Mutluluk bazen hayatta bazen düşlerdedir

7. Aşağıdakilerin hangisinde deyim, cümlelerin anlamına uy-
mamaktadır?

- A) Bu meseleyi çözünceye değin çok yoruldum, adeta akla karayı seçtim.
- B) Kafamı bir türlü toparlayamıyor ve karar veremiyorum, aklım durdu sanki.
- C) Bugün aklıma esti de bir değişiklik yaparak pikniğe gittim.
- D) Kendi yağında kavru lan, herkese borcu olan biriydi.
- E) Toplantıya gideceğimiz aklımdan çıktığı için çok üzüldüm.

8. I. Rüzgâr damla damla düşüyordu toprağa
II. Baktığım hiçbir yerde bulamadım saadeti
III. Hayal ikliminin garip yolcularıydık biz
IV. Tek bir sözle kalbimden sildin o yaralı şüpheyi
V. Yalnızlığın duvarları o kadar sağlam ki

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisinde doğadan doğaya aktarma söz konusudur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

9. Tembel tembel oturan kimse hantallaşır. İş yapma kabiliyetini kaybeder. Çalışan kimse ise gittikçe açılır, hep yararlı işler yapar.

Bu parçanın ana düşüncesini aşağıdaki atasözlerinden hangisi en iyi karşılar?

- A) Kaymağı seven mandayı yanında taşır.
- B) İşleyen demir pas tutmaz.
- C) Kelin yanında kabak anılmaz.
- D) Her kaşığın kısmeti bir olmaz.
- E) Her gönülde bir arslan yatar.

10. Dilimizde “akıl” sözcüğü ile yapılmış birçok deyim vardır:

Düşünemez bir duruma gelmek, şaşırma anlamında

“aklı durmak”; anlayabilmek, akılcı olgunlaşma anlamında

I
“aklı ermek”; bir şeyin olabileceğine inanma anlamında

II
“aklı kesmek”; unutmamak anlamında “aklına yatmak” ve

III
IV
zihni bir şeyle devamlı olarak uğraşma anlamında

“aklı takılmak” kullanılır.

V

Bu parçadaki numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

11. Deyimler

- I. Başının çaresine bakmak
- II. Başını kaşımaya vakti olmamak
- III. Başından geçmek
- IV. Başından savmak
- V. Başının derdine düşmek

Açıklamalar

- Başka bir şeyle ilgilenemeyecek kadar sıkıntılı durumda bulunmak
- Daha önce aynı duruma uğramış olmak
- Arada en ufak başka bir iş yapamayacak kadar sıkışık durumda bulunmak
- Kimseden yardım görmeden kendi işini yapmak

“Baş” sözcüğüyle oluşan yukarıdaki deyimler açıklamalarıyla eşleştirildiğinde hangi deyim dışarıda kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

1. 1930'larda Gordon Childe'in arkeoloji ve antropoloji bilimlerini etkisi altına alan teorileri, 1960'larda yeni bir dünya arayışı ile sorgulanmaya başlanmıştır. 1960'ların politik ve sosyo-kültürel atmosferi, antropoloji ve arkeolojinin de içinde bulunduğu sosyal bilimlerin gündemine yeni sorular sokmuş, günümüz dünyasını sorgulayan araştırma konularına kapı aralamıştır. Toplumsal düzen, basit ve karmaşık topluluklar, eşitlikçi topluluklar veya eşitsizliğin kökenleri gibi temaların birçok araştırmacının sorunsalı hâline geldiği bu süreç kendine özgü bir politik ve sosyo-kültürel arayışın yansımalarıdır. Arka planını böylesi bir sürecin oluşturduğu araştırmalardaki temel amaç toplulukların iç dinamiklerinin gerçekte nasıl işlediklerini ortaya çıkaran analitik bir yapı kurmak olmuştur. Bu yapının belli başlı nitelikleri, birçok bilimsel araştırmaya konu olmuştur.

- I. Bilim dallarını çeşitlendirip bilimler arasındaki iletişimi güçlendirme
II. Toplumsal ilimlerin gündeminde değişime yol açma
III. Mevcut teknolojik anlayışın güçlendirilmesine imkân tanıma

Bu parçadaki altı çizili sözle numaralanmış yargılardan hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Ekonomi literatüründe ekonomik büyüme olgusu her dönem dikkat çeken (bilinen) önemli hususlardan (konulardan) biri olmuştur. Ülkelerin ekonomik gelişme performanslarının farklılaşması nedeniyle, ülkeler arasındaki bu farklılıkların üzerinde hangi faktörlerin (etkenlerin) belirgin olduğu konusu, geniş araştırma alanı bulmaktadır. Son dönemlerde ise finansal gelişme ve enerji sarfiyatının (tüketiminin) ekonomik büyüme süreci üzerinde önemli bir belirleyici olup olmadığı sorunsal (meselesi), yazında tartışılan konulardan biri durumuna gelmiştir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamasıyla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Toplumsal karmaşıklık, hem topluluğun zaman içerisinde geçirdiği değişim ve dönüşümün hem de toplumsal yapılanmayı oluşturan değişkenler arasındaki bağın anlaşılmasını gerekli kılar. Değişim ve değişkenlerin kendine has yapısının var olduğu düşünüldüğünde karmaşıklık koşullarının da toplumdaki topluma farklılık göstermesi beklenmelidir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Sabit duruma gelme
B) Lüzumlu hâle getirme
C) Özgün
D) Sosyal giriftlik
E) Zamanla

4. İnsan, enerjisini verimli kullanmalı. Zamanını ve gayretini heba etmemeli. Her çalışmada detaycı olmalı, başarı yolunda çıkan engelleri aşmalıdır. Belli bir plan ve mantık tarzı etrafında çalışmalarını sürdürmelidir.

- I. Birden fazla hedefi olan bir kimsenin enerjisini dengeli kullanması
II. Olanakları israftan kaçınarak ve etkin kullanmak
III. Eldeki imkânları çar çur etmemek

Bu parçada geçen "heba etmemek" ifadesini yukarıdakilerden hangileri destekler?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. I. İyice çalışın ve soruları çözün ki konuyu anlayın.
II. Hani bir zamanlar burada tarlalar ve bostanlar vardı.
III. İyi ki yola çıkmadan önce çadırınızı da yanınıza almışsınız.
IV. En azından projenin tasarlanma aşamasında benden destek isteyebilirsiniz.
V. Bari bu yazıda dil hatası yapmayalım da usta yazarın gönlünü alalım.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde geçen altı çizili sözler, anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

6. Yazın yapısı dilsiz değildir, aksine içsel tutarlılığını duyuran bir megafon gibidir zira yazın yapısı, her hâliyle iletisini ve bünyesindeki sağlam dokuyu gözler önüne serer.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Tarık Buğra, kimi anlatılarında tarihsel gerçekliklerden esinlenmiştir.
B) Peyami Safa, romanlarında insan ruhundaki dalgalanmaların izini sürmüştür.
C) Samiha Ayverdi'nin romanlarına, geniş bir kültür yelpazesinin ürünü olarak bakmak mümkündür.
D) Cengiz Dağcı, kendi toplumunun kültür ve zihniyetini apaçık biçimde aktarmıştır.
E) Sait Faik Abasıyanık, durum öyküsünün nadide örneklerine imza atmıştır.

7. Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, ayraç içindeki sözün anlamını içermemektedir?

- A) Yazarlık serüveninde yaşama dair ne varsa yapıtlarına aktardı. (Hayatı yansıtmak)
B) Şiirlerinde insan ruhunun en derin köşelerini gözler önüne serdi. (Ortaya koymak)
C) Sanatın birçok dalına gönül vermiş bir sanat âşığıydı. (Mukayese etmek)
D) Her sözünü ölçüp biçerek ve üzerinde düşünerek sarf eden, tutarlılık timsali bir aydıdı. (Terazide tartmak)
E) Başarıda takım çalışmasının ve iş birliğinin önemini her fırsatta vurgulardı. (Ekip ruhunu gözetmek)

8. Arkeolojik kazılarda açığa çıkan mimari öğelerin tanımlanması büyük oranda etnolojik örnekler üzerinden yapılabilmektedir. Mimaride belirlenen bir bölmenin hangi amaçlarla kullanılmış olabileceği biçimi, içerdiği malzeme ve etnolojik benzerlerinin kullanım biçimleri göz önünde bulundurularak yorumlanabilmektedir.

Bu parçadaki altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirildiğinde cümlelerin anlamında değişme olmaz?

- A) kesinlikle
B) geniş ölçüde
C) bütünü
D) kısmi olarak
E) kimi kez

9. Toplumsal karmaşıklığın neden ve nasıl başladığına dair çok sayıda varsayım öne sürülmüştür. Bu varsayımlar, araştırmacıların içinde bulunduğu dönemin koşullarını, düşünme biçimi ve vizyonunu yansıtmaları bakımından önem taşır. Tekno-ekolojik değişimler, karmaşık toplulukların gelişim biçimlerine dair önerilen modellerden biri olmuştur. Wittfogel'in karmaşıklık varsayımı, tarım yapılan bölgelerde sulama sistemlerinin kontrolüne dayalı uzman bürokratik sınıfın ve güç merkezinin ortaya çıkmasına dayanır. Tarımcı topluluklarda su hayati önem taşır ve kanal, drenaj sistemleri gibi yapılar suyun tarımsal arazilere yönlendirilmesini kolaylaştırır.

- I. Bir durumu derinlemesine bir yaklaşımla ele alma
II. Bir konuya ilişkin kritik ölçüde değer arz etme
III. Bir meselenin can alıcı noktasını teşkil etme

Bu parçada geçen "hayati önem taşır" sözüne yukarıdakilerden hangileri uymaktadır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

10. Bir sanat eseri, yazıldığı devre göre ve o devrin hassasiyetini, zevkini ve anlayışını en iyi ifade ettiği için mi değer kazanır? Yoksa o devri aşan, her zaman için taze, hatta her zaman yeni güzellikleri keşfedilen ebedi değerlere mi sahiptir? Başka ve daha kestirme bir deyimle, bir eserin, bilhassa bir şaheserin değeri "tarihi" midir, "ebedi" mi? Batıda bu mesele çok münakaşa edilmiştir. Geçen asrın büyük Fransız tarihçisi ve filozofu Ernest Renan "İlmin Geleceği" adlı meşhur eserinde tarihi görüşü savunur. "Mutlak bir hayranlık daima yüzeyseldir. Hiç kimse benim kadar Pascal'ın "Düşünceler"i ve Roussuet'in "Hitabeler"ine hayran değildir. Fakat ben bunlara XVII. asrın eserleri olarak hayranım. Bunlar zamanımızda çıkarsaydı pek az dikkate değerdi. Hakiki hayranlık, tarihidir." der.

Yukarıdaki altı çizili sözlerin parçaya kattığı anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tartışılmak
B) Zamanının ötesine gidebilmek
C) Dolaylı bir söyleyişle
D) Dile getirmek
E) Kıymet elde etmek

1. Hidrojeller, $-\text{COOH}$, $-\text{NH}_2$, $-\text{CONH}_2$, $-\text{NH}_2$, $-\text{SO}_3\text{H}$ ve $-\text{PO}_3\text{H}$ gibi hidrofilik ve/veya yük meydana getirebilen bu fonksiyonel öğelere sahip üç boyutlu yapılar oluşturmak için monomerlerin veya polimer zincirlerinin kimyasal ve fiziksel bağlanmasıyla geliştirilir. Hazırlık yöntemlerinin kolaylığı, fonksiyonel grupların bolluğu, fiziksel ve kimyasal özellikleri nedeniyle hidrojellerin, elastik, yumuşak, esnek yapısı ve su tutma kabiliyeti ile canlı dokularla benzerlik göstermesi nedeniyle, biyomedikal ve çevre mühendisliği uygulamalarında gelişmiş malzemelerin tasarımı için büyük önemi vardır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Tesirini azaltmak
- B) Oluşturabilmek
- C) Andırmak
- D) İşlevsel unsurlar
- E) Nitelikleri sebebiyle

2. 1980'lere gelindiğinde topluluklara yöneltilen yeni sorular, yeni yaklaşımları doğurmuş; toplumlar arasındaki değişkenlerin iktidar, mülkiyet, yerleşiklik, zenginlik gibi birçok farklı ekseninde gerçekleşebileceğinin, bu nedenle ideal bir toplum tipinin oluşturulamayacağının üzerinde durularak evrensel toplum modellerine eleştiriler getirilmiştir. Sosyal örgütlenme ve karmaşıklığın, toplulukların kendi iç dinamiklerinden beslendiği ve geniş yelpazede bir çeşitlilik barındırdığı belirtilerek kültürler arası karşılaştırmalarda sadece benzerliklerden yola çıkılarak yapılacak genellemelerin yanlış yönlendireceği üzerinde durulmuştur.

- I. Bütün ulusları kapsayacak sosyokültürel dinamikler
- II. Her ülkede geçerli sosyal yapı
- III. Genelgeçer sosyal örnekler

Bu parçada geçen "evrensel toplum modelleri" ifadesini yukarıdakilerden hangileri destekler?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I, II, III
- D) Yalnız III
- E) II ve III

3. Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, ayrıca içindeki sözün anlamını içermemektedir?

- A) Anlatılarında biçim ve içerik uyumunu sağlamaya çalışıyor. (Anlatım ve konu dengesini gözetme)
- B) Yazılarında modern çağ insanının bunalımlarını, okurun iç âlemine tesir ederek dile getiriyor. (Duygusal ve psikolojik yönden etkileme)
- C) Gerek şiirlerinde gerek düzyazılarında kaliteyi elden bırakmıyor. (Nitelik çitasını düşürmeme)
- D) Masalsı bir havada oluşturduğu romanlarıyla okuru bambaşka dünyalara götürüyor. (Farklı yaşantılarla buluşturma)
- E) Denemeleriyle okurun düşünce ve bilgi potansiyelini artırıyor. (Hayal gücünü harekete geçirme)

4. Patates, beslenme yönü zengin ve uzun raf ömrüne sahip olan bir gıda ürünüdür. Patates gelişmiş ülkelerde ortalama günlük enerjinin 130 kcal, gelişmekte olan ülkelere ise sadece 41 kcal kadarını temin eden temel bir besin maddesidir. Günlük diyet içerisinde kalorinin %40-75'i karbonhidrat kaynaklarından sağlanmasından dolayı, karbonhidratlar insan beslenmesinde temel enerji kaynağıdır.

Bu parçada geçen "temin etmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüketmek
- B) Sağlamak
- C) İncelemek
- D) Bitirmek
- E) Belirlemek

5. Tarih, insanlığın uzak ve yakın geçmişini aydınlatan bir projektördür.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Gelecek sene üzerinde on yıldır çalıştığım sözlüğü tamamlamayı düşünüyorum.
- B) Kitap yazmak için bilgi birikimine sahip olmak kadar dil becerisine de sahip olmak gerekir.
- C) Gazetenin format yönünden günümüzde önemli değişimlere uğradığı görülmektedir.
- D) Bu gazetecimiz, hazırladığı araştırma dosyalarıyla birçok bilinmeyene ışık tutmuştur.
- E) Fuara gelen ziyaretçiler, en yeni kitaplarla buluşma fırsatı buluyor.

6. Bir petrol veya doğal gaz havzasındaki hidrokarbonları türeten kaynak kayaların içerdiği organik madde ne kadar yüksek ise rezervuar formasyon sularındaki iyot miktarı da o oranda yüksek, su doygunluğu da o oranda azdır. Çünkü formasyon sularında iyot bolluğunun sebebi, havzadaki organik maddenin petrole dönüşmesi sırasında organik maddedeki iyotun çoğunun ilişkiideki havza sularına salınmasıdır.

Bu parçada aşağıdaki söz öbeklerinden hangisinin anlamını karşılayan bir ifade vardır?

- A) İhtiva etmek
- B) Tasarruf etmek
- C) Analiz etmek
- D) Tâbi tutmak
- E) Mukayese etmek

7. Şairler, düş evrenlerini okurlara sunarlar. Şiirin realiteyle bağı vardır elbette. Ne var ki şiir denince akla ilkin şairlerin kendi düş güçlerini harekete geçirmesi gelir. Zira şairler, düş atının usta binicileridir.

Bu parçada altı çizili sözle şairler ile ilgili asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirde özgün içerikler inşa etmeleri
- B) Hayalleri şiirde yetkin bir biçimde ele almaları
- C) Dili olanca zenginliğiyle kullanmaları
- D) Okura çeşitli duyguların tesirini yaşatmaları
- E) Düşünce yönü ağır basan dizeler kaleme almaları

8. İbn Harmil, Gurlular'ın önemli kumandanlarından biridir. Gurlu Sultan Şihabeddin'in Gur tahtına çıkmasından sonra Herat'ta valilik yapmaya başlamıştır. Ardından Gıyâseddin Mahmud zamanında da aynı görevine devam etmiştir. Ancak İbn Harmil, Gıyâseddin Mahmud'un hükümdar olmasından sonra ona itaat etmek istemez. Onun için bağlanabileceği ilk devlet Harezmsaşlar'dır.

- I. Hükümdarlığını ilan etme
- II. Hutbe okutarak sultan olduğunu duyurma
- III. Devletin başına geçme

Bu parçada geçen "tahta çıkma" sözüne yukarıdakilerden hangileri uymaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Naki Tezel uzun memuriyet yaşamı boyunca devamlı olarak Türk folklor ve edebiyatı ile alakadar olmuştur. Onun tanınmasını sağlayan asıl yapıtı ise Türk Masalları isimli çalışmasıdır. Bu eser sayesinde halk arasında yaşayan ancak yazıya geçmeyen birçok masal kaleme alınmış ve kültürümüze kazandırılmıştır. Bu kitapta 54 Türk masalı yer almıştır. Tezel, bu masalları 1933-1958 yılları arasında, başta İstanbul ve Ankara olmak üzere, yurdun çeşitli bölgelerinde büyük bir sabır ve titizlikle toplayıp bir araya getirmiş, yüzlerce masal arasından seçerek meydana getirmiştir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Beğenilmek
- B) Toplumda varlığını sürdürmek
- C) İlgilenmek
- D) Derlemek
- E) Yazılmak

10. Bugün hayatta olanlar ve divan şiirinin dilini ve mazmunlarını anlayanlar arasında onun hayranları pek çoktur. Biri de benim. Fuzûlî'yi, Bâkî'yi, Galib'i, hatta Sadabâd Şairi Nedim'i yalnız devirlerinin en güzel ifadeleri oldukları için değil, hiçbir asırda tükenmesine imkân olmayan ve tazeliklerini her zaman koruyan güzellikleri için severim. Shakespeare de benim için dört asrın üzerinden atlayan ve içinde bulunduğum ana kadar tazelikliğini saklayan bir modern yazardır.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Değişime açık olmak
- B) Alışılmışın dışına çıkmamak
- C) Özgünlüğü ağır basmak
- D) Güncelliğini ve değerini korumak
- E) Kişisel yönü belirgin olmak

1. Okumanın sürekliliğinden işi gücü bırakarak (uğraşları terk I ederek) yalnızca okumayla vakit geçirmek anlamı çıkartılmamalıdır. Bir insan her gün okumaya ancak bir iki saatlik bir zaman ayırabilir. İyi bir okuma biçimi (okuma kapsamı), her gün II belirli zamanlarda okuyabilmektir. Kimi okuyucular ellerine bir kitap, örneğin bir roman aldıkları zaman, hiç ara vermeden III (kesintisiz), sabahlara dek şişmiş gözlerle okuyup bitirmek isterler onu. Bu tür okuma, fayda yerine zarar verebilir. Sağlığımız bozulur. Okuduğumuz yapıtı düşünüp eleştirmeye vakit bulamadığımız (zaman ayıramadığımız) için içimize de IV sindiremeyiz (içselleştiremeyiz).

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi, ayrıca içinde verilen açıklamasıyla uyuşmamaktadır?

- A) III B) V C) I D) IV E) II

2. Sözlü gelenek Batı ülkelerinde kurumuş, kökü kesilmiş gibidir. Onlar yüzlerce yıl önce bu ürünleri derlediler. Derlemekle de kalmadılar. Yeniden yoğurup işleyerek hem genel edebiyatın, hem çocuk edebiyatının çerçevesi içine soktular. Özellikle Fransa'da Charles Perrault unutulmak üzere olan halk masallarını, söylencelerini derleyip yapmacıktan uzak, basit bir dille yeniden yazdı.

Bu parçadaki altı çizili cümlelerin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın anlamında bir değişiklik olmaz?

- A) Batılılar sözlü gelenek ürünlerini çeşitli dillere tercüme ettiler.
B) Batılılar, edebiyatın birçok türünün yaygınlaşmasını sağladılar.
C) Batılılar, sözlü gelenek verimlerini tarayıp ortaya çıkardılar.
D) Batılılar, sözlü gelenek ürünleriyle yazılı ürünleri harmanladılar.
E) Batılılar, sözlü gelenek eserlerinin sevilmesi için uğraştılar.

3. Havza sularının sınıflandırılması için birçok yöntem önerilmiştir. Su sınıflandırma sistemlerinin çoğu; karbonat, bikarbonat, sülfat, klorür, kalsiyum, magnezyum ve sodyum iyonları arasındaki ilişkiye bağlıdır. Bunun nedeni, bu iyonların birçok rutin su analizinde belirlenen iyonlar olmasıdır. Havzalardaki sular, çeşitli şekillerde sınıflandırılabilir.

- I. Doğal kaynakların bölümlere ayrılması
II. Endüstriyel üretimin programlı şekilde yapılması
III. Ağır sanayi hamlesinin ivedilikle gerçekleştirilmesi

Bu parçada geçen "sınıflandırılabilir" ifadesini yukarıdakilerden hangisi destekler?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I, II, III
D) I ve III E) II ve III

4. Bir konu üzerine bilgi edinmek için başvuru okuma etkinliğine etüt adı verilir. Etüt yoluyla okunacak kitaplar önceden saptanır. Kimi zaman bu kitapların tümü yerine araştırılan konu ile ilgili bölümleri okunur. Bu tür okumada okuyucunun yanında kalem ve kâğıt hazır bulunur. Okunan kısımlardan notlar alınır. Bu notların gelişigüzel saptanması hiçbir işe yaramaz. Konunun temelini oluşturan bilgi ve görüşler derinlemesine yakalanır. Kısa kısa cümlelerle kâğıda, bu bir defter de olabilir, geçirilir.

Bu parçadaki altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Duyurmak
B) Nesnel verilerle ispatlamak
C) Denemek
D) Detaylıca tespit etmek
E) Tanıtmak

5. Felsefe düşünmenin çeşmesidir. Felsefi sorgulamalarda düşünsel yön belirgindir. Felsefenin konu alanına giren meselelerde düşünceler ileri sürülür. Düşünceler olabildiğince ortaya konarak felsefi tartışma zemini sağlamlaştırılır.

Yukarıdaki altı çizili sözün parçaya kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yansız bir söylemi benimseme
B) His ve düşünce uzlaşımını sağlama
C) Görüş alışverişinde bulunarak kalkınma
D) İnsanların duygularına tesir etme
E) Fikri yönü güçlü olma

6. Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, ayraç içindeki sözün anlamını içermemektedir?

- A) Kırk yılı aşkın süredir edebiyat gündeminin en çok konuşulan isimlerinden biri olmayı başardı. (Adını güncel kılmak)
- B) Şiirleriyle bir devrin estetik kriterlerinin belirlenmesinde öne çıktı. (Rol oynamak)
- C) Deneme türündeki yazılarında içten bir anlatımı öne çıkardı. (Sıcak bir üslup gözetmek)
- D) Makalelerinde terimsel anlatımın ağırlığını hissettirmeye çalıştı. (Ağdalı dile yaslanma)
- E) Romanlarında alışılmışın çok ötesinde anlatı yöntemlerini kullandı. (Sıra dışı tekniklere başvurma)

7. Öyle bir dünyada yaşıyoruz ki bir peşin hükmü söküp atmak, atomu parçalamaktan daha zor.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) İyi dostu olanın aynaya gereksinimi yoktur.
- B) Kargaların ötmeye başlaması, bülbüllerin nağmelerini yok eder.
- C) İnsanlar hatalarını mutluyken değil, ancak mutsuzken anlar.
- D) Çiçeğin dikenini var diye üzüleceğimize dikenin çiçeği var diye sevinelim.
- E) Boş zaman yoktur, boşa geçen zaman vardır.

8. Efsanelerimiz geniş bir yelpaze içinde kahramanları, ulu kişileri, dağları, taşları, kuşları, akarsuları, çağlayanları ve daha nice varlığı anlatır; yüceltmeyi, nedenselleştirmeyi bilimkurgu anlatılarına taş çıkartacak bir gelişmişlik içinde dillendirir.

Yukarıdaki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalıplaşmış sözler kullanma
- B) Özgün bir yaklaşımla anlatma
- C) Geleneksel söylemlerin dışına çıkmama
- D) Zengin bir biçimde ifade etme
- E) Tarafsız bir yaklaşımla ortaya koyma

9. İnsanoğlu çağlar boyunca enerji kaynakları ile hep iç içe yaşamıştır. Sanayi Devrimi'nin başlangıcından itibaren artan enerji ihtiyaçları sebebiyle fosil kaynaklar yoğun olarak kullanılmıştır. Günümüzde ise dünya ve ülkemiz geneline bakıldığında yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim her geçen gün artmaktadır. Özellikle son 10 yıldır yenilenebilir, temiz enerji kaynaklarından üretilen enerjinin, tüm kaynaklardan üretilen enerji içerisindeki payı olağanüstü bir şekilde yükselmiştir.

Bu parçada geçen "yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim" sözüyle

- I. Fosil yakıtların kullanımını artırmak
- II. Enerjiyi sanayi dallarında giderek daha çok kullanmak
- III. Tekrar kullanılabilen enerji kaynaklarına ağırlık vermek
- IV. Petrol ve kömür gibi enerji kaynaklarını öne çıkarmak

yargılarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız IV
- D) II ve IV
- E) III ve IV

10. 1811'de Courtois tarafından deniz yosunlarının posasından elde edilmek suretiyle bulunan iyot, yerkabuğunda çok az miktarda yer almaktadır. Yerkürenin %99,6'sı, 32 ana elementten meydana gelmektedir. Geriye kalan %0,4 ise 64 iz (eser) element arasında pay edilmektedir. Bu listede 61. sırada olan iyot, yerküre bileşimindeki metal olmayan en nadir elementlerden birisidir. Deniz kökenli organik maddece zengin sedimanter kayalar ve kaya tuzu, karasal ortamdaki iyotun ana doğal menbalarıdır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin anlamını karşılayan bir ifade yoktur?

- A) Oluşmak
- B) Üleşilmek
- C) Seçilmek
- D) Temel tabii kaynaklar
- E) Bulunmak

1. Arkeolojinin yöntem ve içeriğinde (kapsamında) özellikle son I elli yıl içinde önemli değişimler olmuştur. Arkeoloji, yalnızca geçmiş dönemlere (eski devirlere) ait yapı kalıntılarını, bulun- II tu topluluklarını tanımlamak, sınıflandırmak ve çözümlemekte III (sentezlemekte) yetinmemektedir. Kùltürleri içinde yaşadıkları çevre ile birlikte alma yaklaşımı arkeolojiyi, merkezinde çevre olan birçok bilim dalından yararlanmaya yöneltmiştir. Bunun sonucu olarak (neticesinde) arkeolojide çevresel yak- IV laşımrlarla elde edilen sonuçların önemi giderek daha iyi anlaşılmıştır. Ele geçen maddi kùltür ürünlerinin çevrenin sunduğu bilgilerin ışığında daha doğru değertendirildiği fark edilmiştir V (anlaşılmıştır).
- Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı, ayrıç içindeki açıklamasıyla örtüşmemektedir?
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Go, basit kuralları olan ve öğrenmesi belki 10-15 dakika, ustalması ise bir ömür boyu süren bir oyundur. Go, sonsuza varan oynama olasılığıyla, günümüz süper bilgisayarlarının bile orta düzeyde bir Go ustası karşısında çaresiz kaldığı bir oyundur. Go oyununda, doğrusal düşünce yerine oynayış tarzı, kişilik, içgüdü ve tecrübe gibi doğrusal olmayan yöntemler yani insansı sezgi ön plana çıkar. "Birişiyte bir el Go oynamak, onunla bir yıl yaşamaya eşdeğerdir." der Koreliler. Karşınızdakinin karakterinin "saldırgan mı, ihtiyatlı mı, yoksa umursamaz mı" olduğunu onunla Go oynayarak kolaylıkla anlayabilirsiniz.

Altı çizili sözün bu parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebedi zevk
B) Belirli ölçülerde
C) Neredeyse sınırsız
D) Zor öğrenilen
E) İnsanı alabildiğine geliştiren

3. Yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen enerjinin temiz enerji olmasının yanında, planlı bir şekilde kurulmadıklarında, elektrik şebekesi yönünden olumsuz yönleri de bulunmaktadır. Kurulacak her yenilenebilir enerji üretim santrali için, şebeke yönünden etütler yapılmalı ve sistem en optimal seviyeye getirilmeden çalışmaya geçilmemelidir.

- I. Bir çalışmanın başarısı için incelemeler ve ön hazırlıklar yapmak
II. Denenmiş ve sonuç alınmış bir projeyi yaygınlaştırmak
III. Bir işletmenin kârlılık oranını hesaplamak

Bu parçada geçen altı çizili söze yukarıdakilerden hangileri uymaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Edebiyat, hayatın termometresidir. Hayatın doğal akışı içinde olup biten her şey edebiyata yansır. Dolayısıyla edebî eser, hayattaki olayları ve gerçekliği işlenmiş bir dille konu alır.

Bu parçadaki altı çizili sözle edebiyat hakkında asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamın dışında kalanları da gözler önüne sermesi
B) Hayattaki güzelliklere dikkat çekmesi
C) Yaşamı yapıtlara aktarması
D) Yaşamın nasıl olması gerektiğini ortaya koyması
E) Hayattaki olağanüstülükleri ele alması

5. Kültürel eserler, ait oldukları toplumu şeffaf bir camın ardından gösterir.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) O, şiirlerinde insan ruhunu olduğu gibi ve net bir biçimde yansıtmıştır.
B) Bazı yazarlar, eserlerinde anlaşılır üslubun dışına çıkmaz.
C) Edebî eserin kalıcılığına tesir eden pek çok faktörden bahsedilebilir.
D) Bilimsel çalışmalarda deneysel yöntemler ağır basmaktadır.
E) Teknoloji, bilimin gündelik yaşamdaki pratik yüzüdür.

6. Günümüzde güneş pillerinin en büyük dezavantajı gün içinde elektrik üretirken gece üretememesidir. Kaliforniya Üniversitesinden mühendisler, güneş pillerinin tam tersi şekilde çalışacak bir cihaz icat ettiler. Bu cihaz, soğuk gecelerde sadece bir LED lambayı yakabilecek kadar enerji üretebiliyor. Cihaz termoelektrik prensibiyle çalışıyor, yani elektrik akımı iki yüzey arasındaki sıcaklık farkıyla oluşturuluyor. Bu fikirden yola çıkılarak araba egzozlarından çıkan gazla aracın aküsü şarj edilebilir, kamp ocağından elektrik elde edilerek telefon şarj edilebilir veya giysilerden elektrik elde edilebilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin anlamını karşılayan bir ifade yoktur?

- A) İlke B) Keşfetmek C) Yalnızca
D) Hareket etmek E) İmal etmek

7. Hâlâ oynanan en eski strateji oyunu olan "Dama", bir oyun olmanın ötesinde pek çok anlamları da kendinde barındırır. Yaşamla eşdeğer bir sistem inşası ve düzen, kişiliğin bir aynası, yoğun bir derin düşünme, soyut düşünme şeklinin pratiği veya iyi oynandığında siyah ve beyaz çatışmaların uyum içindeki dansı bu anlamların birkaçıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirildiğinde parçanın anlamı değişmez?

- A) mukayese eder
B) içindekileri tanıtır
C) gözler önüne serer
D) bünyesinde bulundurur
E) keşfe olanak sağlar

8. Bir yazarın çocukluk ve gençlik yılları, onu tanımada kolaylık sağlayacak esas verilerdir.

Yukarıda verilen altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Sanatsal üretimin özellikle yoğunlaşmış bir süreç olduğu apaçık ortadadır.
B) Ozanlar, bizim bile farkında olmadığımız duygularımızı ele alırlar.
C) Arkeolojik bulgular, tarih öncesi çağları aydınlatan birinci elden bilgiler sunar.
D) Bilim insanı, tekil örneklerden yola çıkarak tüme varmaya çalışır.
E) İnsanoğlunun soruları, keşif ve icatlar çoğaldıkça boyut değiştirmiştir.

9. Çeviribilimin, bağımsız bir disiplin olarak kabul görmesinden öncesine uzanan ve sonrasında da devam eden süreçte zaman zaman başka disiplinlerin etkisi altına girdiği görülür. Bunun nedeni çeviri etkinliğinin tarih boyunca teologlar, dilbilimciler, karşılaştırmalı edebiyat uzmanları ve kültür araştırmacıları gibi farklı kimliklere sahip kişiler tarafından incelenmesinde aranabilir. Öte yandan çeşitli disiplinlerin çakıştığı bu disiplinler arası alanda çeviri gerçekliğinden uzaklaşılması ve sonrasında bu etkinliği kendi özelinde inceleme çabasının zora girme tehlikesi mevcuttur.

Bu parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeşitli alanlarda uzman olma
B) Tavrı yönünden ayrışma
C) Duygusal yönden farklılık barındırma
D) Mizaç yönünden değişik niteliklere sahip olma
E) Ortak inceleme sahalarında uzmanlaşma

10. Güçlü portreler izleyiciyi büyüler, eserin içine çeker ve dikkatlerin eserde toplanmasını sağlar. Hatta böyle portreler, resmedilen kişi hakkında merak uyandırır ve böylece portre, o kişinin hayatı hakkında bir şeyler söyleyerek biyografi görevi üstlenebilir. Sanatçı, resmedilen kişinin hikâyesini akılcıca ipuçları ile anlatabilir. Portreler, o kişinin sosyal yaşamdaki statüsü, hobileri ya da işi, kişilik özellikleri ve inançları hakkında bilgi verebilir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Portrelerin resmedilen şahsa ilişkin ilgi uyandırması
II. Portrelerde yüz ifadesinin detaylı olarak aktarılması
III. Portrelerin belli amaçlara uygunluk taşıması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Necati Kardeş,

Mektubunu, piyesini aldım. Hem seni özlediğim için, hem de piyesin barm telime dokunduğu için heyecanlandım. Piyesi şimdi bitirdim; şu sırada Bedri okuyor. Benim beklediğim bir yola girmiş olduğun için belki fazla titizlik göstereceğim ama sen yine bildiğini yap. Sana piyesin değerli taraflarından, dilinin tadından filan bahsetmeyi lüzumsuz buluyorum. Bunları piyesin oynadıktan sonra söyleriz.

Bu parçadaki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Teknolojik gelişmeler, kültürel ve sanatsal değişimlere yol açar.
- B) Kültür ve sanat arasında yakın bir ilişki söz konusudur.
- C) Yazın sanatında insanlığın türlü hâlleri ele alınır.
- D) Edebî eserlerde kalıcılığın yolu dilin ustalıklı kullanılmasıdır.
- E) Yazarın bu romanında insanın içine işleyen satırlar var.

2. Avrupa'da Orta Çağ'ı bitirecek olan yeni düşünce anlayışları, günümüzün doğa bilim dallarının gelişmesine temel oluşturmuştur. Rönesans'la birlikte klasik öğretinin canlandığı hümanizm, kültürel yaşamın hemen her yönüne girmiştir. Hümanist görüşü ile bu dönemin öncülerinden olan Leonardo da Vinci, sanatçı ve mühendis olduğu kadar bilim konusunda da araştırmalar yapmıştır. Rönesans'tan sonra artık her bilim dalı, gözleme dayalı olan her yeni varsayımı deney ile denetleyerek sonuçlandırmaya başlamıştır. Bu bağlamda Leonardo da Vinci, yeni bilimsel yöntemlerin gelişmesini sağlayan bir başlangıca imza atmıştır.

Bu parçada, aşağıdaki sözlerden hangisinin anlamını karşılayan bir ifade yoktur?

- A) Dile getirmek
- B) Kontrol etmek
- C) Kaynaklık etmek
- D) Fikir eğilimleri
- E) Neticelendirmek

3. Çiçeğin rengi soldu, bitti şarkısı kuşun
Yol tenha, dal mecalsiz, su durgun

Bu dizelerde aşağıdaki anlam olaylarından hangisi örneklenmiştir?

- A) İnsandan doğaya aktarma
- B) Doğadan insana aktarma
- C) Doğadan doğaya aktarma
- D) Duyular arası aktarma
- E) Ad aktarması

4. "Öğrenciler peteklerine bal doldurmakla uğraşiyor." cümlesinde öğrenci arıya benzetilmiş, "arı" söylenmeyerek kapalı istiare yapılmıştır.

Bu açıklamadaki duruma benzer bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu hüznün, bu melankoli niye, diyordum kendime.
- B) Öyle güzeldi ki hayatım mutluluktan ağlıyordum.
- C) Ağaçlar sessiz sessiz döküyordu gözyaşlarını.
- D) Her bahar biraz daha yaşlanmış olduğumu anlarım.
- E) İşte böyledir hayat, işte böyledir insan.

5. Çin'in Wuhan kentinde patlak verdikten sonra birçok ülkeye yayılan yeni tip Corona Virüsü salgınıyla ilgili korkutucu iddialar devam ediyor. Virüs yüzünden dünya genelinde ölenlerin sayısı az da olsa Corona virüsüne yakalananların sayısı her geçen gün artıyor.

- I. Karşıt anlamlı sözcükler
- II. Eş sesli sözcük
- III. İkileme

Bu parçada yukarıdakilerden hangileri örneklendirilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

6. Berman çeviri etkinliğinin kendine özgü bir boyutu olduğunu ve dolayısıyla ayrı bir bilgi alanı oluşturduğunu ileri sürer. Berman, çeviri deneyiminin doğası üstünde düşünce üretilmesi gerekliliğine vurgu yaparak bu amaç doğrultusunda çevirmen davranışlarının inceleneceğini ve bu davranışları yönlendiren unsurların irdeleneceğini belirtir.

Altı çizili sözün bu parçaya kattığı anlam aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Her anlatısında okurların gönüllerini biraz daha kazanıyordu.
- B) Onun bambaşka bir anlatımının olduğu görülmektedir.
- C) Romanlarımda tarihsel olay ve gerçekliklerden eslendim.
- D) Bu şairimiz, yaşama sevincini pek çok şiirinde duyurmuştur.
- E) O, edebiyatın birçok türünde nitelikli eserler verebilmiştir.

7. Deneme; makale gibi belli bir fikri kesin bir sonuca bağlamaz. Bir felsefe incelemesi gibi, bir doktrinin boyunduruğu altında solumaz. Atacağı adımı hesaplamaz. İşte Apologie de Raïmond Sebond'u okuyorum. Montaigne bu parçada sıkıyor. Sürüklemiyor. Gide'in belki de hakkı var: Montaigne burada sürüklemiyorsa belki de o kayıtsız düşüncesini bir yeni düşüncenin uğrunda zorluyor, belli bir hedefe yönlendiriyor, kompozisyona büyük bir dikkat gösteriyor da ondan.

Bu parçadaki altı çizili söz, "deneme" ile ilgili aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Kendine has edebî çizgilere sahip olmama
- B) Herhangi bir öğretinin nüfuzunda bulunmama
- C) Belli bir sanat eğiliminin bağlayıcılığında yer almama
- D) Hiçbir okurun beğenilerini yansıtmama
- E) Eleştirilere ve yorumlamalara açık olmama

8. Bazı insanlar vardır hani, taşkın hareketlerde bulunmasalar da tuhaf bazı davranışlarıyla dikkat çekmeye veya kendilerini kanıtlamaya çalışırlar. İşte Sefa Bey de bu tarz insanlardandı. Öyle aman aman bir saygısızlığı yoktu Sefa Bey'in. Gelin görün ki epey pişkindi. Dilinin kemiği yoktu mesela. Biraz patavatsızdı ve fazla girişkendi vesselam.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) İnsandan doğaya aktarma
- B) Dolaylama
- C) Doğadan insana aktarma
- D) Güzel adlandırma
- E) Ad aktarması

9. Normalde kuantum bilgisayarlarında en büyük problem, kubitleri işlevsel ve sabit tutmak. Dolayısıyla buradaki en büyük problem kuantum uyumsuzlaşması adı verilen kuantum bileşenleri arasındaki uyumun kaybolmasıdır

Altı çizili sözün parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hızını artırmak
- B) Durağanlığını gidermek
- C) Fonksiyonel hâle getirmek
- D) Değişken duruma getirmek
- E) Statikliğini sağlamak

10. Yaşı ilerlemiş nice insan vardır ki tavrı ve düşünüş yönünden olgunluğa erişememiştir. Öyle genç insanlar da vardır ki akıl yönünden şaşılacak derecede yetkinliğe sahiptir.

Bu parçada verilmek istenen düşünceyi aşağıdaki atasözlerinden hangisi en iyi karşılar?

- A) Altının kıymetini sarraf bilir.
- B) Ağaç yaş iken eğilir.
- C) Adamın iyisi iş başında belli olur.
- D) Akıl yaşta değil, baştadır.
- E) Akıl akıldan üstündür.

1. Mahallenin kendisi de kayboldu. Eski mahalleyi Neşet Halil'den okuyunuz. Bütün İstanbul semtlerinin sırrını, acı (üzüntü verici) bir hasretle yeni hayat aşkının birbirine kenetlendiği bu güzel ve derin (etkin) yazılarda bulursunuz (görürsünüz). Bugün mahalle kalmadı... Bence İstanbul'un asıl şairleri onlar; adım başında, titrek ayaklarıyla geçmiş zamanlarının peşinde dolaşan, onu üslupsuz apartman köşelerinde, iki yanı henüz boş asfalt üzerinde, eski ahbap çocuklarının çehresinde beyhude yere (boşuna) arayan ve bulamadıkları için şaşkın şaşkın dört yana bakan bu kervan artığı biçarelerdir (çaresizlerdir).

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisi, ayrıca içinde verilen açıklamasıyla anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. 18. yüzyıl başında ortaya çıkan "Endüstri Devrimi" ile birlikte maden araştırmaları ve ham madde kaynağı arama çalışmaları yoğunlaşmıştır. Bu dönemde Georges - Louis Leclerc Comte de Buffon, Nicolas Desmarest ve Horace Benedict de Saussure alüvyal aşındırmanın mekanizmasını ve sonuçlarını incelemiştir. Nicolas Desmarest, Orta Fransa'yı gezmiş, gözlemlerini jeolojik haritalara kaydetmiş, topografyanın belli aşamalardan geçerek geliştiğini saptamıştır. Horace Benedict de Saussure, buzul aşındırması konusunda önemli katkılarda bulunmuştur. Comte Georges de Buffon, ergimiş durumdan soğuyarak katılaşma hızına ilişkin hesaplamalara dayanarak yerkürenin yaşını hesaplamıştır. Bu araştırmalar neticesinde önemli bulgular elde edilmiştir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

- I. Jeolojik çalışmalar
II. Sosyolojik tezler
III. Tarihsel incelemeler

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Batlamyus'un "Geographike Syntaxis" (Coğrafi Sentez) adlı eseri, bilim dünyasında "büyük eser" olarak nitelenmektedir. Bu eser, yerin eğri yüzeyinin düz harita yüzeyinde gösterilmesiyle ilgili sağlam ve pratik tavsiyeler ileri sürmektedir. O, harita hazırlamak için önemli kent ve kıyı noktalarını tespit etmiş, enlem ve boylam bilgilerini bir araya getirmiştir. Batlamyus'un, haritasında Cebelitarık Boğazı'ndan Çin'e, Britanya Adalarından Rus steplerine, İskandinavya'dan Nil Nehri kaynaklarına kadar birçok bölge yer almaktadır. Antik Çağ'ın bu ileri görüşlü düşünürünün fiziksel dünyayı anlamak için olağanüstü bir entelektüel gelişme gösterdiği anlaşılmaktadır.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Öngörülerini doğru
B) Kavramsallaştırmak
C) Derlemek
D) İlim âlemi
E) Saptamak

4. Biyoloji, astronomi ve fizik alanlarında büyük bir bilgi birikimine sahip olan Aristoteles, Karadeniz kıyılarındaki deltaların, akarsuların alüvyonlarıyla nasıl büyüdüğünü, nehirlerin yağmurlarla değil, daha çok yeraltı sularıyla beslendiklerini, şimdi denizlerle kaplı yerlerin tekrar kara olabileceğini öne sürmüştür. Aristoteles ayrıca mineralleri metaller ve taşlar olmak üzere ikiye ayırmıştır.

- I. Minerallerin yapısında taş ve metallerin bulunması
II. Şu an denizlerle kaplı olan bölgelerin ileride yeniden karaya dönüşebilmesi
III. Irmakların genelde yeraltı sularından kaynaklanması

Bu parçada geçen "öne sürmüştür" ifadesiyle yukarıdakilerden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I, II, III
D) I ve III E) II ve III

5. Aşağıdakilerin hangisinde verilen cümle, ayraç içindeki sözün anlamını içermemektedir?

- A) O, tutum ve söylemleri örtüşen bir insandır. (Tutarlı ve ilkel hareket etmek)
- B) Bu yazarımız, kendisinden sonrakilerin yol alabileceği bir güzergâh oluşturmıştır. (Çığır açmak)
- C) Usta yazar, meslekteki ilk yıllarımızda hepimizi korur ve gözetirdi. (Kanatlarının altında barındırmak)
- D) Bazı sanatçılar vardır ki bugünün kalıplarını genişleterek sonraya yoğunlaşırlar. (Geleceğe odaklanmak)
- E) O, dizeleriyle okur kitlesinin duygularına hitap ediyordu. (Edebi potansiyelini genişletmek)

6. Şairler, duyguların mozaiğini inşa ederler.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Bu sanatçımız didaktik şiirlerinde bile estetik kaygıyı elden bırakmıyor.
- B) Bir şairin ileride çok tutacak şiirler kaleme almak istemesi olağandır.
- C) O, dizelerinde hisleri bir araya getirerek bir kompozisyon elde eder.
- D) Benim dizelerimde doğa sevgisi öne çıkmaktadır.
- E) Her şair, dizelerinde okurları yürekten etkilemek ister.

7. Medeniyet kelimesi; ilmi ve teknik gelişme, şehirleşme, sosyal organizasyonun olanca giriftliği bakımından daha ileri bir aşamada bulunan toplumlar için kullanılır. Kelimenin eski anlamı bu idi. Zamanımızda daha çok sanayileşme, modernleşme, gelişme gibi sözler tercih edilmektedir. Medeniyet kelimesinin beraberinde getirdiği değer hükümlerinden sıyrılmanın başka çaresi yoktur.

Altı çizili sözün bu parçaya kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oldukça kalkınmışlık
- B) Epey değişiklik
- C) Kısmen dayanışma
- D) Mümkün olduğunca iş birliği
- E) Alabildiğine karmaşıklık

8. Sivas bölgesinde yaklaşık 80-100 yıllık ahşap ambarlar üzerinde yapılan araştırmalara göre ambarların yapımında pelit ve çam ağaçları tercih edilmektedir. Bunda asıl etken haşerelerin bu ağaçları tahrip edememesi ve parçaların ke-

mirgenlerin ağızlarına batmasıdır. Ahşap ambarların yontulmasında ve üzerine çeşitli desenlerin işlenmesinde farklı rendeler yeğlenmiştir. Ambarlar, farklı tahılların konulması

amacı ile 2-3 bölümden oluşmaktadır ve her bölüm yaklaşık

800-1000 kg tahıl alacak kapasitededir. Yükseklikleri

1,80-1,85 m arasında, 1,1 × 1,05 m boyutlarda inşa edilen bu

ambarların her bölümün üst kısmında doldurmada, alt kısmında boşaltmada kullanılan pencereleri bulunmaktadır.

Bu parçadaki “tercih edilmektedir” ifadesi, altı çizili sözlerden hangisine anlamca en yakındır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. MÖ 5. yüzyıldan itibaren yer şekillerinin oluşum süreçlerine ilişkin yeni öneriler ortaya atılmıştır. Herodotos, Aşağı Mısır Deltası'nın Nil Nehri'nin taşıdığı çamur ve millerle oluştuğunu, dağların yerkabuğu hareketleri ile yükseldiğini, deniz seviyesinin her dönemde aynı olmadığını açıklamıştır. Bu bağlamda, Seyhan ve Ceyhan Irmaklarının taşıdığı alüvyonlarla şekillenen Çukurova Deltası'nın büyüyerek Kıbrıs Adası ile birleşeceğini öne sürmüştür.

I. İklim değişikliklerinin nedenlerini ortaya koymak

II. Bazı coğrafi değişimleri izah etmek

III. Doğal çevrenin nasıl korunacağına dair önerilerde bulunmak

Bu parçada geçen “açıklamıştır” sözüyle yukarıdakilerden hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

2.ÜNİTE

UZMAN

Cümlede Anlam

TYT’de 4-6 arası soru gelen bu ünite genelde iki başlıkta incelenir:

- Cümlede Kavramlar (Olasılık, tanım, karşılaştırma, gerekçe, koşul, amaç, öneri, varsayım...)
- Cümle Yorumu (Cümle içerikleri, cümlelerin anlamca yakınlığı ve çelişmesi)

Cümlede kavramlarla ilgili sorular daha terimsel olduğu için öğrenilmesi de daha kolaydır ve bu nedenle kavramlarla ilgili sorularda doğruya ulaşmak, konuyu bilen öğrenciler için pek de zor olmayacaktır. Yine de sıkça karıştırılan bazı kavramlara dikkat etmekte yarar vardır: sitem-şikayet, tanım-açıklama, gerekçe-amaç, olasılık-varsayım... Ayrıca bu kavramaların “Paragrafta Anlam” ünitesindeki “Anlatım Teknikleri” konusunda da sorulacağı unutulmamalıdır.

“Cümlede Anlam” ünitesinin zor ve yeni nesil sorularının geldiği asıl bölüm “Cümle Yorumu”dur. Öğrencinin yorum gücünün iyiden iyiye ölçülebildiği bu bölümdeki sorular genelde cümlelerin içeriğiyle ilgilidir. Bazen de içerik-kavram bilgisi soruları iç içe gelmektedir. Bu tarz karma soruların zorluk düzeyi de yüksek olabilmektedir. Ayrıca cümle oluşturma ve tamamlama soruları da bu bölümde yer almaktadır ve özellikle cümle oluşturma sorularındaki doğru söz dizilişini bulmak zorlayıcı olabilmektedir.

Azı Karar, Çoğu ve Yoğu Zarar;

Kaygı; iç ve dış dünyadan gelen herhangi bir uyarıyla karşılaşıldığında yaşanacak olan zihinsel, fiziksel ve de ruhsal anlamdaki tepkilerdir. Bizim olağan duygularımızdan biridir. **Normal düzeyde** olduğunda bir problem yoktur. Gaz pedalına normal bir şekilde yüklenmek gibi seyir hâlinde kalmamızı sağlar. Motive olmamızı, etkili kararlar alabilmemizi, istek duymamızı, hedefe ulaşmak için çaba göstermemizi sağlar. Sınava hazırlanırken ve sınavda yaşanacak azıcık kaygıda yarar vardır.

DESTEĞİ

İsteksizlik, boş vermişlik, çalışmama isteği kaygısız olmanın ürünüdür. Böyle olanlar için şu söz çok kullanılır “Armut piş, ağzıma düş.” Kültürümüze ait bu söz; çalışmadan, emek harcamadan önüne bir şeylerin konmasını bekleyenler içindir.

Bazen gerilim yaşayabiliriz, heyecanlanabiliriz, korkmuş da olabiliriz. Beklentiler, hedef, çevre, çaba normal düzeyde gaz pedalına basma hakkını size tanır.

Kaygı;

Aşırı beklenti, gerçekçi olmayan hedefler, çevre baskısı, yeteri kadar bilgi sahibi olmama, plansızlık, sürekli kıyaslanma öğrenciyi **kaygıya** sürükleyebilir. Aşırı olduğunda kontrolsüzlük, unutkanlık, karar vermede güçlük, konsantrasyon kaybı yaşatabilir.

Öncelikle sınava iyi hazırlanmış olmak kaygınızın fazla olmaması için önkoşuldur. Beslenmenize dikkat ederek, düzenli ders çalışmaya özen gösterin ve planlarınıza sadık kalın. Kendinize gerçekçi hedefler koyun ve zaman yönetimi konusunda kendinizi geliştirin. Sınav; hayatınızın geçiş evresindeki geçici bir durumdur. Başarsanız da başarmanız da kalıcı olan sizsiniz.

Bahsedilenler ışığında, kaygı seviyenizin ne durumda olduğunu bilmek isterseniz “Sınav Kaygı Ölçeği veya Kaygı Düzeyi Belirleme Ölçeği”nden birini doldurabilirsiniz. Kaygı düzeyiniz yüksek çıkarsa, fazla olduğunu düşünüyorsanız bu konuda uzman bir kişiden destek almanızı öneriyoruz.